

متن پرسش

سلام استاد عزیز: ۵ تا سوال درباره توکل داشتم (سخنرانی توکل در جنود عقل و جهل را نیز گوش داده ام): ۱. می توان یک بار برای همیشه توکل کرد؟ یعنی مثلا من توکل می کنم که از الآن تا پایان عمرم هر کاری را که صلاح دیدم و تشخیص دادم که بهترین کار است را انجام دهم و خدا نیز بهترین نتیجه را برای من مقدر سازد؟ ۲. اگر بتوان این کار را انجام داد، پس یعنی من تا آخر عمرم هیچ گناهی انجام نمی دهم. چون گناه به صلاح آدم نیست. یعنی امکان دارد من در کاری توکل بر خدا بکنم و بهترین کاری را که به ذهنم می رسد را انجام دهم و گناه مرتکب شوم؟ ۳. اگر توکل بر خدا کردم و تلاشم را کردم، بهترین نتیجه برای من اتفاق می افتد یا بهترین نتیجه برای جامعه (یعنی بهترین اتفاق ممکن است که برای همه مردم و پیشرفت آنهاست اتفاق می افتد یا بهترین اتفاقی که برای من ممکن است بیفتد ولی ممکن است برای بعضی ها نفع نداشته باشد یا بهترین اتفاقی که هم بهترین حالت برای من است و هم بهترین حالت برای جامعه؟ آیا اصلا مورد آخری امکان پذیر است؟) ۴. اگر به صورت کامل و ایمان کامل قلبی، توکل انجام نشده باشد (که معمولا افراد ضعیف ایمان هم همینگونه هستند)، باز هم بهترین اتفاق ممکن می افتد؟ ۵. در مواردی که اگر کار خاصی را (این کار خاص وقت زیادی را از من می گیرد) انجام ندهم، احتمال دارد اتفاق بدی بیفتد، آیا بهتر است که آن کار خاص را انجام دهم یا آنکه توکل بر خدا کنم و به دلیل اینکه وقتم گرفته می شود، آن کار خاص را انجام ندهم؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: خیر. هر موضوعی ما را به توکل مخصوص به خود همان موضوع دعوت می کند و باید در همان موضوع خدا را وکیل گرفت ۲- نفس اماره همواره وجه استقلالی برای موضوعات را در مقابل ما به میان می آورد ۳- در توکل، خدا است که به میان می آید و آنچه مصلحت همه جانبه ی فرد و جامعه است پیش می آورد ۴- در حدّ وظیفه و توان باید عمل کرد و امید به رحمت پروردگار داشت. موفق باشید